

stichting **Een Joodse Erfenis**

JAARVERSLAG 2013

DOELSTELLINGEN ANNO 1995

Stichting Een Joodse Erfenis is op 8 juni 1995 opgericht en stelt zich conform haar statuten ten doel de herinnering aan de joodse aanwezigheid in Winsum en omgeving aan het licht te brengen en te bewaren.

Op basis hiervan zijn de volgende activiteiten georganiseerd:

OPENSTELLING WINSUMSE SJOEL OP 4 MEI

Aansluitend aan de jaarlijkse dodenherdenking bij het bevrijdingsmonument in Winsum vindt er een stille tocht plaats langs de graven en herdenkingsplaatsen voor de oorlogsslachtoffers. Aan de oostzijde van de voormalige synagoge is in 1993 een monument aangebracht ter **herinnering** aan de 13 omgekomen joodse slachtoffers uit Winsum, waar op 4 mei gelegenheid is om bloemen neer te leggen. Sinds de restauratie van de sjoel in 2011 staan de deuren open om ook binnen een kijkje te nemen. Dit jaar heeft de olielamp gebrand die van oudsher tot het interieur behoorde en is er een bescheiden **foto-opstelling** van de slachtoffers te zien.

LESKIST

Er is een leskist ontwikkeld die is samengesteld rond het verhaal van de joods Winsumse broers Issy en Sophius de Vries, omgekomen in Auschwitz. In samenwerking met de scholen voor primair onderwijs in de gemeente Winsum wordt het **programma rond de leskist** in de periode april/mei 2014 voor het eerst aangeboden.

LEZINGEN

Op 12 mei is in de Winsumse sjoel de Sjoellezing 2013 gehouden onder de titel: **'Etty Hillesum'** (1914 – 1943) en **'Het verstoorde leven'**. De spreker, drs. Mirjam van Hijum, is als psychologe werkzaam in de geestelijke gezondheidszorg.

Onder de titel 'Het verstoorde leven' zijn de dagboekantekeningen van Etty Hillesum postuum gepubliceerd. Etty Hillesum schreef als jonge joodse vrouw haar dagboeken in de jaren 1941-1942 en haar brieven uit Amsterdam en het doorgangskamp Westerbork in 1942 en 1943. In haar brieven staat de beschrijving van het leven in kamp Westerbork centraal. Haar dagboeken geven een uitvoerige beschrijving van de ontwikkeling van haar eigen persoonlijkheid en haar zoektocht naar de diepere zin van het leven in een wereld vol dreiging en toenemende beperkende maatregelen. Etty stelt daarbij veel levensbeschouwelijke en filosofische vraagstukken aan de orde.

Op 17 september is in samenwerking met de Protestantse Gemeente Winsum-Obergum in de Winsumse sjoel een lezing gehouden over de glasramen van **Marc Chagall** in Jeruzalem onder de titel: **'Meesterwerk in Glas'**. De twaalf ramen die Marc Chagall in het begin van de jaren zestig van de vorige eeuw heeft gemaakt voor de synagoge van het Hadassah Universitair Medisch Centrum in Jeruzalem vormen een hoogtepunt in de wereld van de glaskunst.

Spreker is Ruud Bartlema, beeldend kunstenaar en docent joodse mystiek. Aan de hand van afbeeldingen van de ontwerpen en de definitieve glasramen maakte hij een rondgang langs deze twaalf meesterwerken verbeeldend Jacobs zegenspreuken voor de twaalf stammen van Israël.

DOCUMENTAIRE SOPHIE DE VRIES-VAN DER KLEI

In samenwerking met historicus Beno Hofman en TOF Media is er gewerkt aan de realisatie van de **documentaire** over de joods Winsumse Sophie de Vries-van der Klei die in februari 1943 is omgebracht in Auschwitz. Onze bijdrage heeft met name bestaan uit het houden van interviews en het verzamelen van documenten en fotomateriaal.

NIEUWSBRIEVEN

In maart en september hebben de donateurs en andere belangstellenden de nieuwsbrief ontvangen.

WEBSITE

Dit jaar is er verder gewerkt aan de ontwikkeling van een **educatief** onderdeel op onze website **www.sjoelplein.nl**. Dit onderdeel is ingericht als een virtueel plein, waarin een lokale canon joods erfgoed wordt aangeboden.

DAG VAN DE GRONINGER GESCHIEDENIS

Deze dag wordt traditiegetrouw gehouden in het gebouw van het RHC Groninger Archieven en heeft dit jaar plaats gevonden op 5 oktober. In het kader van **samenwerking** met andere joodse erfgoedinstellingen in de provincie Groningen vormde onze stichting met Stichting Folkingestraat Synagoge (Groningen), Stichting Historie Joods Groningen, Het Joodse Schooltje (Leek) en Stichting Synagoge Bourtange een studieblok op de **informatiemarkt**.